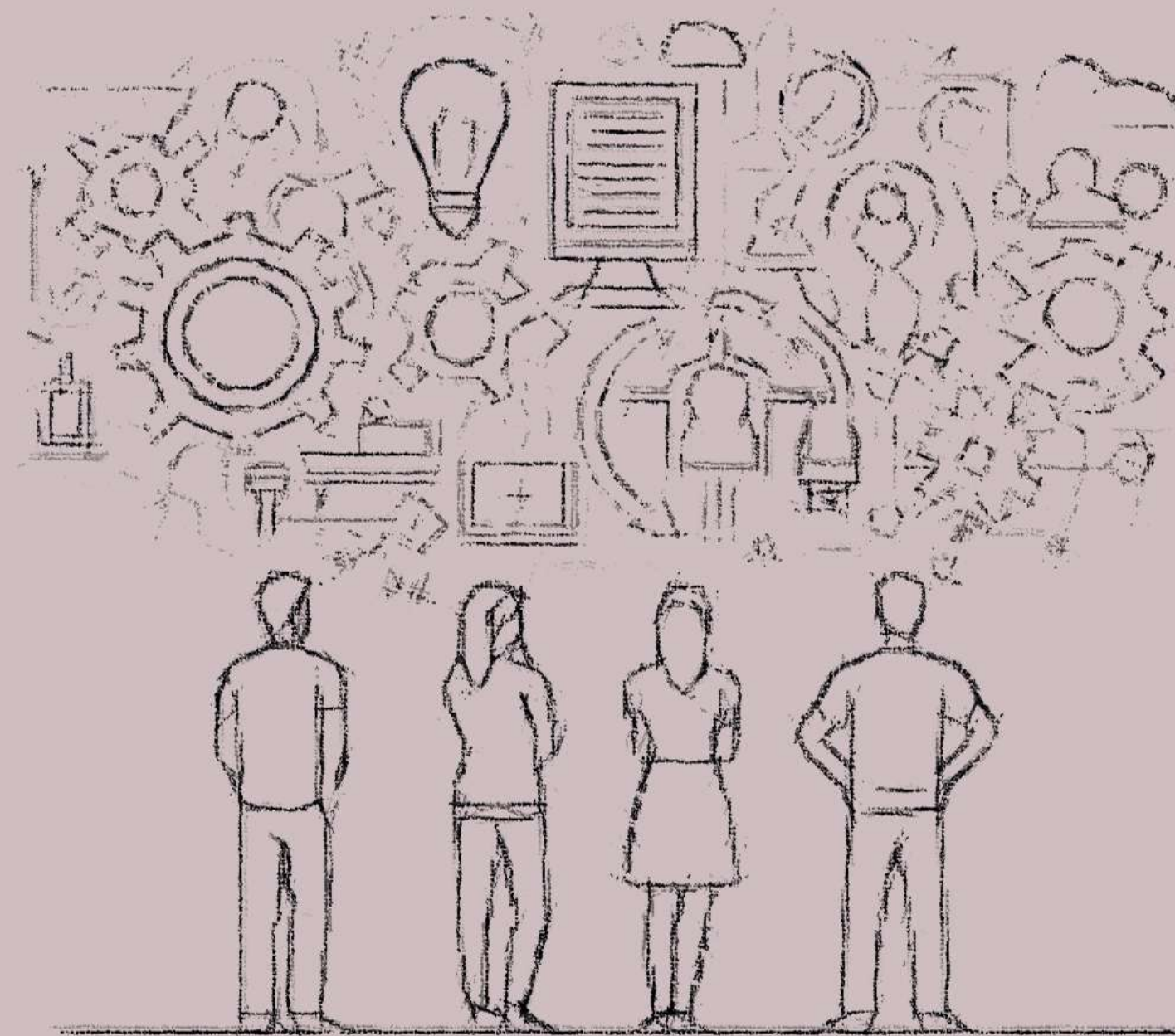

Inspirationskatalog

Kunstig intelligens i arbejdet som kommunalpolitiker

Fem eksempler fra danske
kommuner

Inspirationskatalog

Kunstig intelligens i arbejdet som kommunalpolitiker

Dette inspirationskatalog giver indblik i, hvordan fem kommuner på et indledende stadie arbejder med kunstig intelligens (AI) til kommunalpolitikere. De fem eksempler viser AI-løsninger og organisatoriske indsatser om AI, såsom kompetence- og dialogforløb om AI.

Fælles for eksemplerne er, at formålet med AI er at understøtte kommunalpolitikernes arbejde, som er præget af sagsfremstillinger, mødemateriale og vejledninger. Her kan AI gøre det mere overskueligt for både erfarne og nye kommunalpolitikere. Det er ikke formålet at bruge AI til selve politikudviklingen.

Eksemplerne i inspirationskataloget er valgt, fordi de viser, hvordan kommuner både udvikler AI-løsninger og styrker kompetencer til at anvende teknologien forsvarligt:

1. Vejle udvikler AI, der bl.a. kan bruges til onboarding af nyvalgte kommunalpolitikere.
2. Aarhus udvikler AI-chatbots, der kan søge viden i byrådshåndbogen.
3. Kalundborg arbejder med AI, der kan skabe overblik i timelange optagelser fra åbne byrådsmøder.
4. Skanderborg afholder kompetenceforløb for byrådet om juridiske, etiske og praktiske sider af AI.
5. Gentofte drøfter kommunens retning for AI med borgerne i et politisk nedsat opgaveudvalg.

Overvejelser forbundet med AI

Der er et stort fokus på, at AI skal udbredes ansvarligt, og at der tages stilling til etiske dilemmaer. KL præsenterer tre råd til at komme i gang med AI i det kommunalpolitiske arbejde og deler 10 generelle opmærksomheder for ansvarlig brug af AI.

Indhold

Gode råd til at komme i gang

Kunstig intelligens i arbejdet som kommunalpolitikere

Fem kommunale eksempler

AI-initiativer til kommunalpolitikere

1

AI-chatbot til nyvalgte kommunalpolitikere

Vejle Kommune tester en AI-chatbot, der skal hjælpe med onboarding af nyvalgte politikere ved at svare på spørgsmål ud fra bl.a. kommunens hjemmeside og intranet

2

AI-chatbots som arbejdsredskab for kommunalpolitikere

Aarhus Kommune udvikler to AI-chatbots, der kan fremsøge relevant internt materiale fra fx byrådshåndbogen og data fra tidligere byrådsmøder

3

AI skal forbedre adgangen til kommunalpolitisk materiale

Kalundborg Kommune udvikler en AI-løsning, der skal styrke lokaldemokratiet ved at borgere og politikere lettere adgang til at fremsøge politisk materiale, såsom åbne data fra dagsordener, referater og videomøder på kommunens hjemmeside

4

Workshop om AI til kommunalpolitikere

Skanderborg Kommune har på kommunalpolitikernes opfordring afholdt en AI-workshop om muligheder og dilemmaer ved brugen af AI som kommunalpolitikere

5

Politisk opgaveudvalg skal sætte retningen for AI i kommunen

Kommunalbestyrelsen i Gentofte har nedsat et opgaveudvalg om AI, som med medlemmer fra kommunalbestyrelsen og borgere skal sætte retningen for AI i kommunen

Generelle opmærksomheder

10 opmærksomheder for ansvarlig brug af AI

Gode råd til at komme i gang

Kunstig intelligens i arbejdet som kommunalpolitiker

1. Invitér til politisk dialog om AI-løsninger

AI giver nye muligheder og udfordringer. Invitér til en politisk dialog i byrådet om de etiske dilemmaer, som er forbundet med AI. Der kan drøftes spørgsmål som: hvornår er vi som politikere trygge ved at bruge AI, hvor i arbejdet skal vi afholde os fra at bruge AI, og hvor giver AI nye risici?

2. Start småt og giv plads til refleksioner undervejs

AI kan være relevant i forskellige opgaver i det kommunalpolitiske arbejde. Start i det små med at teste enkelte AI-løsninger. Det er vigtigt at afsætte tid til nysgerrighed i afprøvningen af AI og til refleksion over, om teknologien skaber den ønskede værdi.

3. Brug tid på at lære om AI

Mange nyere AI-løsninger, fx AI-chatbots med generativ AI, kan give hurtige og velformulerede svar på komplicerede spørgsmål. Det er nemt at tilgå løsningerne, men også relevant at bruge tid på at lære AI-løsningerne at kende. Det kan give større værdi forbundet med at bruge AI og øget viden om fordele og ulemper.

Inspiration om AI

Læs om [AI i kommunerne](#) på KL's Videntcenter

AI-færdigheder

Læs om [AI-færdigheder](#) på KL's Videntcenter

AI-kompetenceforløb

Læs om [Komponents AI-Kompetenceforløb](#)

Vejle Kommune

AI-chatbot til nyvalgte politikere

Beskrivelse af AI-chatbotten

Vejle har udviklet en AI-chatbot, der kan hjælpe politikere i det nye byråd med nemt og hurtigt at få svar på spørgsmål om alt fra "Hvad er en partshøring?" til "Hvor kan jeg parkere?"

AI-chatbotten svarer ud fra udvalgt materiale fra Vejle.dk, intranettet og håndbog til nye politikere.

Direktionen har været med i udviklingen af chatbotten, og flere politikere er inviteret til at teste løsningen.

Forventninger til AI-chatbotten

Målet er, at AI-chatbotten kan gøre det lidt lettere at lande i rollen som kommunalpolitiker.

Det forventes bl.a., at AI-chatbotten hurtigt kan finde de praktiske oplysninger, som kommunalpolitikere skal bruge i hverdagen.

AI-chatbotten er mobil- og tabletvenlig, så politikerne nemt kan anvende den på farten.

Der er sat begrænsninger for AI-chatbotten for at sikre ansvarlig anvendelse. Fx kan AI-chatbotten kun svare på spørgsmål om det materiale, som er udarbejdet af kommunen.

” Når nyvalgte kommunalpolitikere starter arbejdet i Byrådet, er der mange ting, de skal have styr på. Både om kommunen, men også om rollen som kommunalpolitiker. AI-chatbotten skal gøre den del lidt nemmere, fordi den kan svare på mange af de praktiske spørgsmål, der opstår i opstartsperioden.

Brian Slot, chef for Digitalisering og IT, Vejle Kommune

Beskrivelse af de to AI-chatbots

I Aarhus arbejdes der på at give kommunalpolitikere mulighed for at bruge AI-chatbots i det daglige arbejde, bl.a. til at styrke indsigt i rollen som kommunalpolitiker og til at lave fokuserede søgninger i relevant materiale.

Lige nu udvikler og tester kommunen to AI-chatbots. Den ene chatbot kan slå op i byrådshåndbogen og vejlede i interne arbejdsgange. Den anden chatbot skal kunne lave opslag i data fra offentlige byrådsmøder.

Der arbejdes med at kortlægge juridiske og tekniske forhold for begge AI-løsninger.

Forventninger til de to AI-chatbots

Aarhus er nysgerrig på, hvordan de to AI-chatbots kan blive et redskab, der giver kvalitet og gør det lettere at være kommunalpolitiker.

Fx ved at fremme effektive søgninger, bl.a. i dagsordener og ved at besvare spørgsmål om rollen som kommunalpolitiker. Det er relevant, fordi kommunalpolitikere skal forholde sig til meget skriftligt materiale og navigere i rollen som kommunalpolitiker.

Der er stort fokus på, at der sættes begrænsninger på AI-løsningerne, og at der tages stilling til etiske spørgsmål inden, AI-chatbottene tages i brug.

” Vi tror på, at kunstig intelligens kan lette dele af politikernes arbejdsbyrde. Det er tydeligt, at politikerne både er nysgerrige og afventende på, hvordan AI-chatbotsene kan bruges. Derfor inviterer vi dem ind i udviklingsrummet og tager fælles snakke om etik og ansvarlighed.

Berit Kornbæk Boisen, chef for Byrådssekretariat, Byråd og Jura, Aarhus Kommune

Beskrivelse af AI-løsningen

Kalundborg udvikler en AI-løsning, der gør det lettere at tilgå og søge i åbne kommunalbestyrelsesmøder, fx dagsordener, referater og videomøder.

AI-løsningen stilles til rådighed på kommunens hjemmeside, hvor borgere og politikere kan stille spørgsmål til det politiske arbejde. AI-løsningen gør det nemmere at søge i åbne data fra dagsordener, referater og videomøder. Løsningen viser både sit svar i et resumé og viser den originale kilde.

Formålet er at styrke det lokale demokrati ved, at borgere hurtigt kan forstå kommunens beslutninger. Derudover skal løsningen også gøre det lettere for kommunalpolitikere at finde relevant materiale fra afholdte møder.

Forventninger til AI-løsningen

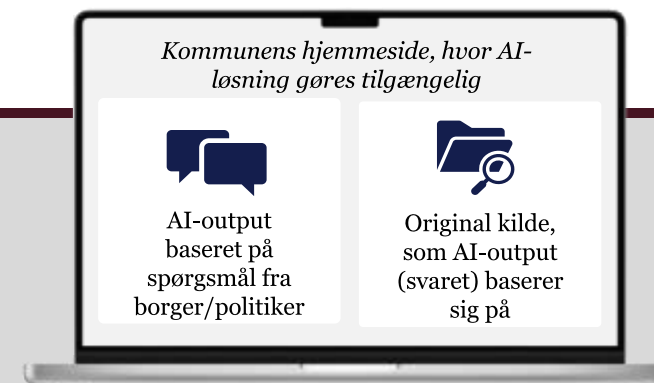
AI-løsningen, som skal bruges af borgere og politikere, forventes at have flere fordele:

- Nemmere søgning ved at finde sager uden at kende præcis mødedato.
- Øget forståelse ved forklaring af fagudtryk.
- Gennemsigtighed ved ikke at fortolke på materiale og ved altid at vise de originale kilder.
- Inklusion da løsningen gør det muligt at få oversat og oplæst filerne.
- Direkte og hurtig adgang til overblik over arbejde i kommunalbestyrelsen.

” Vi ser et stort potentiale i, at kunstig intelligens kan styrke det lokale demokrati. Med løsningen undersøger vi, hvordan AI kan skabe mere åbenhed, gennemsigtighed og inklusion i det politiske arbejde.

**Anne C. Dandanell, Digitaliserings- og IT-chef,
Kalundborg Kommune**

Til højre: Illustration af AI-løsningen

Skanderborg Kommune

Workshop om AI til kommunalpolitikere

Formålet med workshopen om AI

Kommunalpolitikerne i Skanderborg Kommune har efterspurgt kompetenceudvikling i AI. Derfor har kommunen i samarbejde med Komponent afholdt en AI-workshop for byrådet.

Workshopen introducerede bl.a. til:

- Juridiske og etiske rammer for brug af AI, både generelt og ift. kommunalpolitikernes daglige arbejde.
- Redskaber som kunne bruges i arbejdet med AI.
- Konkrete eksempler på, hvordan AI kan anvendes.

Opmærksomheder ved workshopen om AI

Skanderborg har fokuseret på at skabe klare rammer for, hvordan kommunalpolitikere kan bruge kunstig intelligens ansvarligt. Der har særligt været fokus på, at AI skal understøtte arbejdet – og ikke erstatte den politiske dømmekraft.

I det daglige arbejde håndterer kommunalpolitikere fortrolige oplysninger. Derfor blev datasikkerhed, etik og juridiske grænser drøftet som en central del af workshopen.

I løbet af workshopen er kommunalpolitikere blevet præsenteret for kommunens retningslinjer samt overvejelser om muligheder, begrænsninger og risici.

” Vi har oplevet en stor interesse blandt byrådsmedlemmerne for at lære mere om AI. På workshopen har deltagerne afprøvet teknologien i fællesskab og styrket den fælles forståelse af, hvad den kan bruges til i byrådsarbejdet.

Henrik Rosenlund Knudsen, chef for Byrådssekretariatet og HR, Skanderborg Kommune

Beskrivelse af opgaveudvalg om AI

Kommunalbestyrelsen i Gentofte har nedsat et midlertidigt politisk udvalg (et §17, stk. 4-udvalg) om AI, hvor 10 borgere og 5 medlemmer af kommunalbestyrelsen undersøger, hvordan AI kan bruges til gavn for kommunen.

Opgaveudvalget om AI skal bl.a. formulere en AI-ambition for kommunen, pege på områder, hvor kommunen kan bruge AI og udvikle et etisk kompas til at vurdere nye AI-løsninger.

Frem til midt 2026 skal opgaveudvalget om AI bl.a. afholde fire møder mellem borgere og kommunalpolitikere, samt en særlig AI-dag for kommunens medarbejdere.

Forventninger til opgaveudvalget om AI

Forventningen til opgaveudvalget om AI er, at dialogen mellem borgere og politikere skaber større politisk forståelse for borgernes ønsker, bekymringer og idéer til handlinger med AI.

Borgerinddragelsen er vigtig på AI-området, der udvikler sig hurtigt og giver nye muligheder, men også vækker bekymringer. Det forventes, at opgaveudvalget om AI giver en unik mulighed for at drøfte AI's dilemmaer i et fortroligt og samskabende forum.

Opgaveudvalgets arbejde giver et mere nuanceret grundlag for politiske drøftelser samt politisk behandling og indstilling af AI-indsatser i kommunen.

” *Der har været stort fokus på at skabe et rum, hvor borgere og kommunalpolitikere sammen kan forholde sig til AI. Særligt har politikerne efterlyst at komme tættere på borgernes input og komme mere i dybden med emnet. Det skal opgaveudvalget om AI bidrage til.*

Mikkel Solgaard Bojsen-Møller, direktør for økonomi og digitalisering, Gentofte Kommune

Generelle opmærksomheder

10 opmærksomheder for ansvarlig brug af AI

Det kræver opmærksomhed at bruge AI. KL peger i *Guide om generativ AI* på en række forhold, der skal sikre ansvarlig anvendelse af teknologien. Guiden er ikke udtømmende, og der bør altid tages udgangspunkt i den konkrete AI-løsning og det konkrete brugsscenarie.

1. Personoplysninger

Du må ikke dele personoplysninger i offentligt tilgængelige AI-løsninger. Personoplysninger må derfor kun indtastes i generative AI-værktøjer, hvis værktøjet er blevet vurderet og godkendt til brug for behandling af personoplysninger.

2. Respekter ophavsret

Upload eller indtast kun materiale, du har ret til at bruge. Du må ikke dele filer, tekster, billeder etc., som er ophavsretligt beskyttet, medmindre du har de nødvendige rettigheder eller tilladelser.

3. Indtast ikke forretningskritisk information

Du må ikke dele forretningskritisk information. Det kan fx være fortrolige orienteringer, strategisk følsomme oplysninger eller pressemeddelelser, før de er offentliggjort.

4. Brugerdefinerede AI-assistenter

Undgå at bruge offentligt tilgængelige brugerdefinerede AI-assistenter. De kan indeholde skjult eller ondsindet kode. Har du brug for en brugerdefineret AI-assistent, så opret din egen, hold den privat og del den kun internt i organisationen, hvis det er godkendt hos jer.

5. Vær opmærksom på bias og hallucinationer

Generativ AI er påvirket af bias. Svar genereres ud fra sandsynlighed snarere end fakta, og derfor er der risiko for hallucinationer, fx opfundne tal, ikke-eksisterende kilder eller forkerte paragraffer.

6. Menneskelig bearbejdning og ansvar

En fagperson bør altid gennemgå, korrigere og godkende udkast baseret på AI, før det bliver brugt eller delt. Der bør altid være en leder eller medarbejder, som på forhånd og løbende tager stilling til juridiske forhold og afgrænser, hvad generativ AI skal bruges til.

7. Vær åben og transparent

Når du anvender generativ AI, bør du være åben om det. Fx hvis du, i samspil med generativ AI, har lavet et resumé. Så fortæl det til dine kollegaer, som skal bruge resuméet. Hjælp hinanden med kritisk at evaluere kvaliteten af de outputs, I anvender i det videre arbejde.

8. Del erfaringer og hold retningslinjer opdaterede

Sørg for at dele viden og erfaringer om jeres brug af generativ AI. Hold løbende jeres retningslinjer for brug opdaterede. Det kan bidrage til en god kultur og praksis for arbejdet med generativ AI.

9. Vær forsigtig

Hvis du er i tvivl, om en handling med generativ AI overholder loven, så undlad at udføre den, før du har afklaring. Hvis du fx er i tvivl om dokumenter indeholder personoplysninger, så lad være med at uploade dem til offentligt tilgængelige AI-tjenester.

10. Gennemsigtighed og ansvar

Organisationen bør beskrive, hvem der har ansvar for brug af AI – både fagligt og juridisk. Medarbejdere skal kunne forklare, hvordan AI er brugt i en opgave eller beslutning.

De ti opmærksomheder indgår også i KL's *Guide om brug af generativ AI*.

